

SUPERVISIÓ DELS ESPECIALISTES EN FORMACIÓ Ginecologia i Obstetrícia

CODI I VERSIÓ	ELABORAT / REVISAT PER	APROVAT PER	DATA APROVACIÓ	DATA PROPERA REVISIÓ
17.01_PNT/06_V1	Carla Oliveres Jennifer Rovira	Comissió de Docència	28/11/2023	11/2026

ESTÀNDARS MADS / ISO / EFQM
5d-02-E-12-E
5d-03-E-12-E

Paraules de referència: Ginecologia, Obstetrícia, Supervisió, Responsabilitat

Títol del document:	Supervisió dels especialistes en formació – Ginecologia i Obstetrícia
Tipus de document:	Protocol
Elaborat per:	Carla Oliveres Amor i Jennifer Rovira Pampalona
Codi del document:	17.01_PNT/06_V1

Gestió d'aprovació i de modificacions

Aprovació/revisió	Data realització	Data modificació	Validació per	Data validació	Data propera revisió
Aprovació	Novembre 2023		Comissió de Docència	Novembre 2023	Novembre 2026

ÍNDEX

Concepte	pàgina
1. Objectiu del protocol	4
2. Marc Legal	4
3. Àmbit d'aplicació	4
4. Deure de supervisió	5
5. Supervisió decreixent durant la residència	5
6. Graduació de la supervisió de les activitats assistencials	6

1. Objectiu del protocol

escriure el nivell de supervisió requerit per a les activitats assistencials que desenvolupin els residents.

El protocol ha de ser conegut per tots els residents de l'especialitat i per tots els professionals assistencials de les diferents àrees on es formen els residents.

Aquest document està disponible per consulta a la web/intranet del centre.

2. Marc Legal

- Tota l'estructura del sistema sanitari ha d'estar en disposició de ser utilitzada per als ensenyaments de grau, formació especialitzada i continuada dels professionals.
- El deure general de supervisió és inherent a l'exercici de les professions sanitàries *als centres on es formen residents*.
 - *Article 104 de la Llei 14/1986, General de Sanitat.*
 - *Article 34.b de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut*
 - *Article 12.c de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries.*
- Les comissions de docència han d'elaborar protocols escrits per a graduar la supervisió de les activitats que duguin a terme els residents en àrees assistencials significatives, amb especial referència a l'àrea d'urgències o qualsevol altre que es consideri d'interès.
- El protocols s'han de presentar als òrgans de direcció del centre per a que el /la Cap d'Estudis pacti amb ells la seva aplicació i revisió periòdica.
 - Article 15.5 del RD 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes de sistema de formació sanitària especialitzada .
 - Article 15.5 del Decret 165/2015, de 21 de juliol, de Formació sanitària especialitzada a Catalunya

3. Àmbit d'aplicació

Aquest protocol de supervisió és aplicable a **tots els residents** que estiguin desenvolupant el seu programa de formació sanitària especialitzada Ginecologia i Obstetrícia al Consorci Sanitari de l'Anoia (CSA).

Afectarà tant a aquells residents que hagin obtingut una plaça a la nostra unitat docent com a aquells d'unitats docents externes que es trobin realitzant una rotació, degudament autoritzada, a la nostra unitat docent.

4. Deure de supervisió

El deure general de supervisió és **inherent als professionals** que presten serveis a les diferents unitats assistencials on es formen els residents. Aquests professionals estan obligats a informar els tutors sobre les activitats realitzades pels residents.

Els responsables dels equips assistencials dels diferents dispositius que integren la unitat docent han de **programar les activitats** assistencials dels residents en coordinació amb els seus tutors, per tal de facilitar el **compliment de l'itinerari formatiu** de l'especialitat i la **integració supervisada** dels residents en les activitats assistencials, docents i investigadores que es duiguin a terme en aquestes unitats, amb subjecció al règim de jornada i descansos previstos per la legislació aplicable al respecte.

La Comissió de Docència i els òrgans de direcció han d'establir els mecanismes necessaris per facilitar el compliment de l'itinerari formatiu i la supervisió adequada dels residents a cada unitat o dispositiu pel qual roten residents.

5. Supervisió decreixent durant la residència

El sistema de residència implica la prestació professional de serveis per part dels titulats universitaris que cursen els programes oficials de les diferents especialitats en Ciències de la salut.

Aquest sistema formatiu suposa **l'assumpció progressiva de responsabilitats** en l'especialitat que s'estigui cursant i un **nivell decreixent de supervisió**, a mesura que s'avança en l'adquisició de les competències previstes en el programa formatiu, fins a arribar al grau de responsabilitat inherent a l'exercici autònom de l'especialitat sanitària.

En aplicació d'aquest principi rector, els residents han de seguir les indicacions dels especialistes que prestin serveis en els diferents dispositius de centre o unitat, sense perjudici de plantejar a aquests especialistes i als seus tutors totes les qüestions que suscitin com a conseqüència d'aquesta relació.

Com a normes generals:

1. Els residents tindran en totes les rotacions un **professional de plantilla** que supervisarà el seu treball.
2. La supervisió dels residents de **primer any** serà de **presència física**.
 - Serà responsabilitat dels especialistes que prestin serveis als diferents dispositius del centre o unitat pels quals estiguin rotant o prestant serveis d'atenció continuada els residents.
 - Els esmentats especialistes han de visar per escrit les altes, baixes i altres documents relatius a les activitats assistencials en què intervinguin els residents de primer any.

3. **A partir del segon any, la supervisió serà progressivament decreixent.** o A aquests efectes, el/la tutor/a del/la resident podrà impartir, tant a aquest/a com als especialistes que prestin serveis en els diferents dispositius del centre o unitat, instruccions específiques sobre el grau de supervisió requerida pels residents al seu càrrec, segons les característiques de l'especialitat i el procés individual d'adquisició de competències.
- o En tot cas, el/la resident té dret a conèixer als professionals presents a la unitat en la qual presti serveis i podrà recórrer i consultar als mateixos quan ho consideri necessari.

6. Graduació de la supervisió de les activitats assistencials

La capacitat per a realitzar determinades activitats assistencials per part dels residents té relació amb el seu nivell de competències i amb la seva experiència, en bona mesura determinada per l'any de residència en què es trobin. A més, la naturalesa i dificultat de l'activitat a realitzar és un determinant important. Aquests factors condicionen el **grau de supervisió** que necessiten.

Nivell 3. Supervisió alta

El/la resident té un coneixement teòric de determinades actuacions però no experiència. El/la resident observa i ajuda a l'especialista de plantilla que és qui fa l'activitat o el procediment.

Nivell 2. Supervisió mitjana

El/la resident té suficient coneixement però no la suficient experiència per realitzar una determinada activitat assistencial de forma independent. El/la resident fa l'activitat o el procediment sota supervisió directa* de l'especialista responsable.

Nivell 1. Supervisió baixa o a demanda

Les competències adquirides permeten al/la resident dur a terme actuacions de manera independent, sense necessitat de tutela directa. El/la resident executa i després informa l'especialista responsable. Sol·licita supervisió si ho considera necessari.

Nivell	Supervisió	Autonomia
1	Supervisió a demanda	Actua de manera independent, excepte en situacions puntuals.
2	Supervisió directa*	Sap com actuar però li manca experiència per a ser autònom/a.
3	Realitzat per l'especialista	Només te coneixements teòrics, pot observar i ajudar.

*Supervisió directa vol dir que l'especialista que està supervisant al/la resident coneix el que fa, intervé quan ho considera necessari i respon a les seves consultes o demandes d'intervenció. La supervisió directa no implica necessàriament que l'especialista estigui de presència física durant tota l'activitat o el procediment.

- Les activitats apreses en anys anteriors mantenen el Nivell de Supervisió previ a l'inici del següent any formatiu, per anar disminuint al llarg del mateix.
- Per a les activitats de nova realització, s'estableix sempre el Nivell de Supervisió màxima a l'inici de la rotació, independentment de l'any formatiu.

Quan un/a resident no assoleix les competències necessàries per a progressar en la seva formació, no es pot disminuir el Nivell de Supervisió de l'activitat en qüestió, havent-se de notificar aquest fet al tutor/a del/la resident, que podrà adaptar i redefinir els Nivells de Supervisió de la rotació fins que es comprovi que la progressió del/la resident garanteix la qualitat de la formació.

Nivell de supervisió en l'àmbit d'urgències

Activitat	Nivell de Supervisió			
	R1	R2	R3	R4
Realitzar el diagnòstic diferencial i la orientació terapèutica de les metrorràgies obstètriques, de la dinàmica uterina, de la sospita de ruptura de membranes, de la viabilitat i benestar fetal	3	2	1	1
Diagnosticar el treball de part	3	2	1	1
Realitzar el diagnòstic diferencial i la orientació terapèutica del prurit genital, del dolor abdominogenital, de les amenorrees i metrorràgies, de les molèsties mamàries	3	2	2	1
Realitzar correctament informes d'alta en les consultes d'urgències	3	2	1	1
Realitzar evacuacions uterines en avortaments de primer trimestre	-	3	2	1
Identificar senyals d'alarma obstètrics i ginecològics i realitzar l'orientació terapèutica	3	2	2	1
Supervisar casos de risc segons protocols (preeclàmpsies, placentes prèvies, amenaces de part prematur, etc.)	3	2	1	1
Realitzar raspats post part	3	2	1	1
Realitzar cirurgies anxials, sense altres complicacions quirúrgiques	3	2	2	1
Realitzar desbridaments d'abscessos mamaris.	3	2	1	1
Laparotomies i laparoscòpies exploradores.	-	3	3-2	1
Realitzar el tractament d'embarassos ectòpics per laparoscòpia	-	3	3-2	1

Nivell de supervisió de les activitats pròpies de l'especialitat

Activitat	Nivell de Supervisió			
	R1	R2	R3	R4
COMPETÈNCIES COMUNES				
Establir una relació amb les pacients i les seves famílies o acompanyants que sigui respectuosa amb els seus drets, especialment amb els d'autonomia, informació i confidencialitat	3	2	1	1
Realitzar la història clínica i exploració obstètrica i ginecològica	3	2	1	1
Realitzar un suport vital bàsic	-	3	2	2
Dissenyar i realitzar una estratègia de cerca bibliogràfica i interpretar correctament els nivells d'evidència i graus de recomanació de la literatura mèdica	3	2	1	1
Presentar una sessió clínica	3	2	1	1
Gestionar adequadament el propi temps	3	2	1	1
Obtenir un consentiment informat vàlid	3	2	1	1
Exposar un cas clínic complet per a discussió.	-	3	2	1
Realitzar una cerca d'informació biomèdica.	3	2	2	1
Presentar per a discussió un cas clínic en el Comitè d'Ètica Clínica del centre	-	3	2	2
Distingir els indicadors d'activitat i de qualitat en Obstetrícia i Ginecologia.	-	3	2	2
Elaborar una comunicació mèdica i presentar-la	3	2	1	1
Comunicar males notícies	-	3	2	1
Incorporar els conceptes de seguretat clínica i de risc-benefici al raonament clínic	3	2	2	1
Realitzar una prescripció raonada de proves complementàries i de medicaments	3	2	1	1
EMBARÀS NORMAL				
Realitzar una visita obstètrica en qualsevol mes de gestació, incloent: Recollida d'informació i exploració obstètrica completa; Indicació i interpretació de proves complementàries; Transmissió d'informació comprensible a la gestant i recomanacions per a la cura de l'embaràs	3	2	1	1
Realitzar una ecografia per a: diagnòstic de gestació, núm. d'embrions, determinació de viabilitat embrionària, biometries embrionàries i fetals, estàtica fetal, localització placentària	3	1-2	1	1
Indicar, realitzar i interpretar una exploració ecogràfica obstètrica avançada: diagnòstic de corionicitat i amniocitat en la gestació de bessons, estudi morfològic fetal, medicació de longitud cervical per via vaginal, medicació de LA.	3	2	1	1
Indicar, realitzar i interpretar proves de benestar fetal.	2-3	1-2	1	1
Identificar el nivell de risc de la gestació i derivar la atenció quan sigui necessari.	3	1-2	1	1
Diagnòstic i tractament de patologia específica de primer trimestre de gestació.	3	2	1	1
Diagnòstic i pla terapèutic de patologia obstètrica de segon i tercer trimestre (amenança de part prematur,	3	2	2	1

diabetis gestacional i malaltia hipertensiva de l'embaràs)				
Indicar i interpretar les diferents proves de benestar fetal en fetus a terme o preterme, inclòs el perfil biofísic	3	2	1	1
Control de la gestació de dones amb patologia mèdica associada (HTA crònica, diabetis pregestacional, cardiopaties, endocrinopaties, etc.)	3	2-3	2	1-2
Diagnosticar i tractar les complicacions obstètriques en dones amb patologia mèdica associada.	3	2	1-2	1-2
Realitzar versió externa en fetus en presentació podàlica	-	3	2	2
PUERPERI				
Realitzar l'exploració en el puerperi i prescriure les cures adequades	3	2	1	1
Identificar possibles complicacions del puerperi	3	2	1	1
Fer una correcta estimulació o inhibició de la lactància	3	2	1	1
Donar la informació adequada sobre: lactància, cures del periné, cicatriu de cesària, control posterior a l'alta, causes de consulta a urgències i orientació sobre planificació familiar	3	2	1	1
Redactar correctament informes d'alta	3	2	1	1
Atendre a parteres amb malalties associades i complicacions greus durant el part	3	2	1	1
CIRURGIES PROGRAMADES				
Valorar l'avaluació prequirúrgica i la indicació terapèutica	3	2	1	1
Realitzar la preparació personal per a la cirurgia (vestit i asèpsia) i preparació del camp quirúrgic	3	1-2	1	1
Identificació i ús correcte de l'instrumental quirúrgic	3	2	1	1
Reconeixement de les estructures anatòmiques i descripció de la tècnica quirúrgica	3	2	1	1
Prescriure el tractament post-operatori i sol·licitar un informe anatomopatològic	3	2	1	1
Realitzar tècniques d'accés de la cavitat abdominal	-	3	2	1
Realitzar l'informe quirúrgic i informació als familiars en patologia no oncològica	3	2	1	1
Realitzar intervencions de cirurgia menor ambulatoria	-	3	2	2
Extirpar tumoracions benignes de la mama	-	3	2	2
Realitzar intervencions laparoscòpiques diagnòstiques i terapèutiques	-	3	2	1
Realitzar miomectomia no complicada	-	-	3	2-3
Realitzar histerectomia no complicada	-	-	2-3	2
Realitzar tumorectomies amb marcatge i mastectomies simples	-	-	3	2-3
Realitzar intervencions laparoscòpiques i laparotòmiques oncològiques.	-	-	3	2-3
Realitzar intervencions laparoscòpiques de sòl pèlvic i endometriosis	-	-	3	2-3
Realitzar linfadenectomia axil·lar completa / Gangli sentinella	-	-	3	2-3
Realitzar cirurgia oncoplàstica reconstructiva de la mama	-	-	3	2-3
ASSISTÈNCIA AL PART				
Realitzar el diagnòstic de part i valorar la progressió del mateix	3	2	2	1

Realitzar i interpretar las diferents tècniques de control del benestar fetal	3	2	1	1
Identificar situacions d'emergència materna o fetal en sala de parts	3	2	1	1
Assistir al part vaginal espontani	3	2	1	1
Identificar i tractar un part distòcic	-	3	2	1
Iniciar i controlar la progressió d'induccions a terme	3	2	1	1
Indicar i realitzar una extracció manual de placenta	-	3	2	1
Suturar esquinçaments perineals	3	2	1	1
Diagnosticar i tractar la inversió uterina	3	2	1	1
Realitzar la histerectomia pospart	-	-	3	2
Aplicar i extreure el nounat amb fòrceps i ventosa	-	3	2-3	1-2
Diagnosticar i tractar precoçment les hemorràgies del part i del puerperi immediat	3	2	1	1
ASSISTÈNCIA AL PART				
Assistir al part vaginal en fetus preterme	3	2	1	1
Assistir a parts múltiples a terme	-	3	2	2
Assistir a la distòcia d'espatlles	-	3	2	2
Assistir al part en presentació podàlica	-	3	2	2
Actuar com a ajudant en cesàries	3	2	1	1
Realitzar cesàries electives	3	2	1	1
Realitzar cesàries en curs de part	-	3	2	1
Realitzar cesàries emergents	-	-	3	2
ECOGRAFIA				
Valorar la morfologia dels genitals interns normals	2	2	1	1
Identificar per ecografia anomalies morfològiques de l'úter o elsovaris	2	2	1	1
Realitzar l'estudi morfològic i estimació del creixement fetal	3	2	2	1
Realitzar l'estudi funcional i hemodinàmica fetal	-	3	2	1
CONTRACEPCIÓ				
Realitzar un consell contraceptiu (femení i masculí) en la població general, en dones amb patologia associada i en dones legalment no autònomes	3	2	2	1
Prescriure contraceptius hormonals i realitzar una contracepció d'emergència. Identificar las complicacions de la contracepció	3	2	2	1
Col·locar i retirar dispositius intrauterins	-	3	2	1
Informar i orientar a la pacient que ho sol·liciti sobre la interrupció voluntària de l'embaràs	3	2	1	1
Contracepció definitiva por laparoscòpia	-	3	2	1
MENOPAUSIA				
Avaluar i aplicar les estratègies de tractament en les pacientsmenopàusiques amb factors de risc	3	2	2	1
Informar i formar a las dones perimenopàusiques sobre hàbits de vida saludables	3	2	1	1
SÒL PELVIÀ				
Identificar els defectes del sòl pelvià, realitzar una exploració completa, valorar les proves diagnòstiques i conèixer les tècniques de rehabilitació i de tractament mèdic-quirúrgic	-	3	2	1
Realitzar el plantejament terapèutic i de seguiment	3	2	2	1

ENDOCRINOLOGIA GINECOLÒGICA				
Realitzar una anamnesis i una exploració completa	3	2	1	1
Realitzar anamnesis i exploracions de nenes i adolescents i classificar adequadament el grau de maduresa sexual.	3	2	1	1
Indicar correctament i interpretar proves complementàries enpatologia endocrina	3	2	1	1
Realitzar orientacions diagnòstiques i terapèutiques correctes	-	3	2	1
REPRODUCCIÓ				
Realitzar l'anamnesi i exploració completa, indicar i interpretarcorrectament les proves complementàries i orientar un estudi d'esterilitat	-	3	2	1
Realitzar una inducció, estimulació i frenació ovàrica.	-	-	3	2
Realitzar inseminacions	-	-	3	2
HISTEROSCOPIA				
Identificar i utilitzar correctament el instrumental de hidrosòpies	-	3	2	1
Identificar l'anatomia endouterina normal i patològica.	3	2	1	1
Realitzar histeroscòpia diagnòstica ambulatoria i programada	-	3	2	1
DIAGNÒSTIC PRENATAL				
Realitzar ecografies en patologia obstètrica i de diagnòstic prenatal	3	2	1	1
Avaluar les tècniques de diagnòstic prenatal no invasiu i orientar les tècniques invasives	3	2	1	1
Realitzar un consell reproductiu	3	2	1	1
ONCOLOGIA GINECOLÒGICA I PATOLOGIA VULVO-CERVICAL				
Realitzar una anamnesis i exploració correcta, indicar i interpretar les proves complementàries	-	3	2	1
Orientar el procés diagnòstic i terapèutic	-	3	2	1
Realitzar un control pre i post quirúrgic especialitzat i realitzar una cerca de recidives	-	3	2	1
Realitzar una vulvo-colposcòpia i identificar les imatges anòmales i realitzar biòpsies de vulva, vagina i cèrvix	-	3	2	1
Realitzar conitzacions	-	3	2	1
Interpretar els resultats histopatològics i orientar el seguiment o tractament de les pacients	-	3	2	1
Comunicar a la pacient i els seus familiars la sospita diagnòstica,les alternatives terapèutiques i el pronòstic	-	-	3	2
Participar en Comitès multidisciplinars para establir el pla terapèutic	-	-	3	2
PATOLOGIA MAMÀRIA				
Realitzar una correcta anamnesis i exploració mamària i indicar i interpretar les proves complementàries i les tècniques d'imatge	3	2	1	1
Orientar el procés diagnòstic i terapèutic	3	2	1	1
Identificar pacients d'alt risc oncològic	3	2	1	1
Diagnosticar i tractar la patologia benigna de mama	-	3	2	1
Participar en els comitès multidisciplinars para decidir el pla terapèutic	-	3	2	2
Comunicar a la pacient i els seus familiars la sospita	-	3	2	2

diagnòstica, les alternatives terapèutiques i el pronòstic				
--	--	--	--	--